

Съвет на
Европейския съюз

Люксембург, 25 юни 2024 г.
(OR. en)

11508/24

AELE 70
EEE 36
N 65
ISL 44
FL 47
AND 12
MC 6
SM 12
FEROE 1
MI 638

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Делегациите
№ предх. док.:	ST 11133/24 INIT
Относно:	Заклучения на Съвета относно хомогенен разширен вътрешен пазар и отношенията на ЕС със западноевропейските държави, които не членуват в ЕС, и с Фарьорските острови

Приложено се изпращат на делегациите заключенията на Съвета относно хомогенен разширен вътрешен пазар и отношенията на ЕС със западноевропейските държави, които не членуват в ЕС, и с Фарьорските острови, приети от Съвета (Общи въпроси) на 25 юни 2024 г.

ЗАКЛЮЧЕНИЯ НА СЪВЕТА ОТНОСНО ХОМОГЕНЕН РАЗШИРЕН ВЪТРЕШЕН ПАЗАР И ОТНОШЕНИЯТА НА ЕС СЪС ЗАПАДНОЕВРОПЕЙСКИТЕ ДЪРЖАВИ, КОИТО НЕ ЧЛЕНУВАТ В ЕС, И С ФАРЬОРСКИТЕ ОСТРОВИ

1. В съответствие със заключенията си от 21 юни 2022 г. Съветът направи оценка на цялостното състояние на отношенията на ЕС със следните западноевропейски държави, които не членуват в ЕС: Исландия, Княжество Лихтенщайн, Кралство Норвегия, Княжество Андора, Република Сан Марино и Княжество Монако. Съветът направи оценка и на състоянието на отношенията на ЕС с Фарьорските острови като самоуправляваща се страна в рамките на Кралство Дания, по отношение на която договорите на ЕС не се прилагат.
2. Съветът отново ще извърши оценка на състоянието на тези отношения след две години, по целесъобразност, в контекста на разширяването на вътрешния пазар. Във връзка с това Съветът взема под внимание текущата работа по бъдещото разширяване на Европейския съюз. Съветът взема под внимание и отношенията с Конфедерация Швейцария, за която Съветът прие решение на 12 март 2024 г. за разрешаване на преговорите по широк пакет.

ЗАПАДНОЕВРОПЕЙСКИТЕ СЪСЕДИ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

3. Западноевропейските държави, които не членуват в ЕС, са най-близките партньори на Съюза в изграждането на по-силна, по-сигурна, по-екологосъобразна, по-конкурентоспособна и благоденстваща Европа въз основа на мирното сътрудничество, демокрацията, принципите на правовата държава и правата на човека. Съветът припомня тежестта и значението, които ЕС придава на отношенията си с всички тези близки, единомислещи партньори, които са интегрирани във висока степен с ЕС. Нашето дългогодишно партньорство се базира на споделените основни ценности и интереси и се подхранва от общото ни наследство и общата ни история, както и от тесните културни и географски връзки.
4. Съветът подчертава значението на единството по отношение на агресивната война на Русия срещу Украйна. Той поздравява Исландия, Лихтенщайн и Норвегия, че се съобразяват във висока степен с изявленията и ограничителните мерки на ЕС. Съветът приветства решенията, взети от Андора, Сан Марино и Монако, както и от Фарьорските острови, за прилагане на равностойни ограничителни мерки. Той също така оценява високо другите действия в унисон с тези на ЕС и неговите държави членки за противодействие на агресивната война на Русия срещу Украйна, включително в рамките на многостранни форуми, което показва отличното и тясно партньорство между ЕС и неговите западноевропейски съседи и в тази област.
5. Икономическата интеграция в рамките на разширения вътрешен пазар на ЕС сближава Европейския съюз и неговите западноевропейски съседи още повече и очертава взаимозависимостта на нашето бъдещо благоденствие и икономическа сигурност. През последните две години близките отношения бяха допълнително укрепени чрез редица инициативи в широк спектър от стратегически области.
6. Съветът изтъква отново, че силата на нашата икономическа интеграция зависи от пълното зачитане на четирите свободи на вътрешния пазар в отношения, които следва да се основават на баланс между правата и задълженията, като се гарантират еднакви условия на конкуренция. Ето защо е отговорност на всички държави, които вече участват или желаят да увеличат степента си на участие в разширения вътрешен пазар, да гарантират неговия интегритет и хомогенност, както и пълното зачитане на равните права и задълженията както за гражданите, така и за предприятията. Държави, които не са членки на Съюза и нямат същите задължения като членовете, не може да имат същите права и да се ползват от същите предимства като членовете.

7. Съветът е изцяло ангажиран с увеличаването на колективните усилия в световен мащаб за справяне с изменението на климата, със стремежа към устойчив енергиен преход, енергийна ефективност и устойчива мобилност, с ускоряването на цифровия преход и с опазването на биологичното разнообразие и околната среда като цяло. Продължаващото тясно сътрудничество между ЕС и нашите най-близки западноевропейски партньори извън ЕС е от ключово значение по тези въпроси.
8. Съветът отбелязва отличното сътрудничество в някои области на външната дейност на ЕС, като например общата външна политика и политика на сигурност (ОВППС) и общата политика за сигурност и отбрана (ОПСО), развитието и хуманитарната помощ, демокрацията, правата на човека и принципите на правовата държава, и подчертава значимостта на тесния и систематичен политически диалог по външнополитически въпроси от взаимен интерес. Съветът изразява дълбоката си признателност на най-близките си западноевропейски партньори извън ЕС, че се съобразяват във висока степен с инструментите и позициите на ЕС в областта на общата външна политика и политика на сигурност, за силната подкрепа за позициите на ЕС на многостранно равнище и за ограничителните мерки, наложени вследствие на агресивната война на Русия срещу Украйна. Съветът очаква да продължи това мащабно съобразяване с декларациите по ОВППС и ограничителните мерки, което е от ключово значение за европейското единство и глобалната сигурност. Съветът изтъква значението на тясното сътрудничество за избягване на заобикалянето на санкциите.
9. Съветът изтъква необходимостта от продължаване и засилване на сътрудничеството в рамките на международните форуми между ЕС и неговите западноевропейски партньори, които не членуват в него, с цел по-нататъшно укрепване на многостранния, основан на правила световен ред и съвместна работа по общи приоритетни въпроси, включително правата на човека, мира и сигурността и борбата с изменението на климата.
10. Поради географската и политическата си близост ЕС и съседните му западноевропейски държави, които не членуват в него, са изправени пред едни и същи предизвикателства в областта на сигурността и са взаимозависими, що се отнася до гарантирането на национална и регионална стабилност. В този контекст подчертаваме значението на сътрудничеството и взаимната подкрепа в областта на сигурността на енергийните доставки и инфраструктура, включително въпросите за гарантиране на достъпни цени на енергията при енергийния преход.

11. Съветът горещо приветства сътрудничеството на ЕС с Исландия, Лихтенщайн и Норвегия в областта на правосъдието и вътрешните работи и очаква да развие по-тесни връзки с Андора и Сан Марино в това отношение.

12. Съветът взема под внимание едностранните действия на някои страни и последвалите от тях предизвикателства пред съвместното управление на рибните запаси в североизточната част на Атлантическия океан. Запазването на значимите икономически ползи, които тези запаси предоставят, и недопускането на прекомерната им експлоатация и последващото им намаляване спешно налагат договарянето на всеобхватни отговорни и устойчиви режими на управление, в които да участват всички страни, носещи отговорност за управлението на тези запаси, в т.ч. Норвегия, Исландия и Фарьорските острови.

ИСЛАНДИЯ

13. Исландия е важен и надежен партньор. Съветът оценява тясното сътрудничество с Исландия в области като научните изследвания, иновациите, образованието, енергетиката, търговията, околната среда и изменението на климата, външната политика и политиката на сигурност, правата на човека и равенството между половете, включително в рамките на международни форуми, и правосъдието и вътрешните работи. ЕС оценява, че Исландия продължава да се съобразява във висока степен с ЕС в областта на ОВППС.
14. Споразумението за ЕИП продължава да бъде основният стълб на нашите отношения. Във връзка с това Съветът би желал да поздравя Исландия за усилията ѝ да обърне повече внимание на доброто функциониране на ЕИП, както и за усилията ѝ през последните години за намаляване на дефицита на транспониране в ЕИП.
15. Съветът приветства доброто сътрудничество с Исландия в областта на управлението на Шенгенското пространство и оценява надеждния ангажимент на Исландия за ефективното прилагане на достиженията на правото от Шенген и за предстоящото въвеждане на Системата за влизане/излизане (СВИ) и Европейската система за информация за пътуванията и разрешаването им (ETIAS).
16. Съветът поздравява Исландия за успешното ѝ председателство на Комитета на министрите на Съвета на Европа от ноември 2022 г. до май 2023 г. и за ролята ѝ в създаването на регистър на щетите, причинени от агресивната война на Русия срещу Украйна, чрез Разширено частично споразумение. Съветът приветства тясното сътрудничество между Исландия и ЕС в Съвета на Европа и значението, което и Исландия, и ЕС отдават на укрепването на принципите на правовата държава и защитата на правата на човека.

17. Политиката на ЕС за Арктика, съсредоточена върху изменението на климата, въпросите, свързани с околната среда, устойчивото развитие и международното сътрудничество, показва силния интерес на Съюза към надграждането и по-нататъшното развитие на съществуващия ни междусекторен ангажимент в Арктика. Исландия е близък и надежден партньор по въпросите, свързани с Арктика, и Съветът очаква това специално партньорство да се засили, особено в областта на научно-изследователската дейност, сигурността, действията за повишаване на устойчивостта спрямо изменението на климата и предотвратяването на замърсяването. Съветът приветства продължаващата силна подкрепа на Исландия за предоставянето на ЕС на статут на наблюдател в Арктическият съвет и за участието на ЕС в съответните форуми.
18. Съветът приветства доброто сътрудничество с Исландия в областта на рибарството и морското дело, включително в контекста на Комисията за риболова в североизточните части на Атлантическия океан (NEAFC), и очаква този положителен ангажимент да продължи. Съветът отчита, че е във взаимен интерес да укрепим двустранните си отношения в областта на рибарството и да създадем рамка за сътрудничество с цел насърчаване на координиран подход и улесняване на еднаквите условия на конкуренция, които ще подкрепят устойчивото управление на споделените запаси.
19. Съветът потвърждава отново твърдата си подкрепа за запазването на приетия в международен план мораториум върху търговския китолов, установен в рамките на Международната китоловна комисия (IWC), и за включването на разред китообразни и други морски видове в рамките на Конвенцията по международната търговия със застрашени видове (CITES). Съветът призовава отново Исландия да оттегли резервата си по международно договорения мораториум върху търговския китолов, установен в рамките на IWC, и резервите си по CITES за тези и други морски видове.
20. Съветът приветства ангажимента на Исландия да намали емисиите на парникови газове и да постигне въглеродна неутралност до 2040 г. и насърчава напредъка към изпълнението на ангажиментите по Парижкото споразумение. С оглед на екологичния преход ЕС очаква засилване на сътрудничеството с Исландия и обмен на ноу-хау в областта на енергията от възобновяеми източници и безопасните и устойчиви нисковъглеродни технологии, включително водорода и улавянето и съхранението на въглероден диоксид. Съветът приветства присъединяването на Исландия към ръководения от ЕС Глобален ангажимент за удвояване на годишните подобрения на енергийната ефективност и утвърдяване на внедряването на възобновяеми енергийни източници до 2030 г., поет на COP 28.

КНЯЖЕСТВО ЛИХТЕНЩАЙН

21. Отношенията между ЕС и Лихтенщайн като важен и надежден партньор продължават да бъдат много добри, динамични и допълнително се задълбочават и диверсифицират от 2022 г. насам. Съветът оценява продължаващото отлично сътрудничество с Лихтенщайн в областите, обхванати от Споразумението за ЕИП и системите от Шенген и Дъблин, както и в други сектори. Съветът приветства високата и обещаваща степен на транспониране от страна на Лихтенщайн в рамките на ЕИП и оценява по-специално усилията, насочени към съвместно преодоляване на общите предизвикателства, включително цифровия преход и изменението на климата. Той счита, че е полезно да се обсъдят допълнително най-добрите практики с Лихтенщайн в областите от взаимен интерес, като например регулаторните режими на блоковите вериги.
22. Съветът оценява, че Лихтенщайн продължава да се съобразява във висока степен с ЕС в областта на ОВППС.
23. Продължаващият ангажимент на Лихтенщайн в международните форуми, по-специално в рамките на ООН, Съвета на Европа и ОССЕ, в области като принципите на правовата държава, правата на човека и международното наказателно правосъдие прави Лихтенщайн надежден и ангажиран партньор на ЕС. Съветът също така поздравява Лихтенщайн за успешното председателство на Комитета на министрите на Съвета на Европа от ноември 2023 г. до май 2024 г.
24. Съветът приветства засилващото се сътрудничество между ЕС и Лихтенщайн в областта на правосъдието и вътрешните работи от 2011 г. насам, когато Лихтенщайн се присъедини към Шенгенското пространство и започна да участва в дъблинската система. Съветът приветства доброто сътрудничество с Лихтенщайн в областта на управлението на Шенгенското пространство и оценява надеждния ангажимент на Лихтенщайн за ефективно прилагане на достиженията на правото от Шенген. Освен това Съветът очаква тясно сътрудничество с Лихтенщайн при въвеждането на СВИ и ETIAS. Съветът допълнително насърчава Лихтенщайн да продължи участието си в процеса на преместване на лицата, търсещи убежище.

25. Съветът припомня ангажимента към Парижкото споразумение и целите за неутралност по отношение на климата най-късно до 2050 г. Съветът приветства присъединяването на Лихтенщайн към ръководения от ЕС Глобален ангажимент за утвърждаване на внедряването на възобновяеми енергийни източници и удвояване на годишните подобрения на енергийната ефективност до 2030 г., поет на COP 28. Всеобхватният подход на Лихтенщайн към устойчивостта е в съответствие със Зеления пакт на ЕС.
26. Съветът приветства конструктивното, прозрачно и открито сътрудничество на Лихтенщайн с Европейския съюз, което има за цел да гарантира прилагането на всички принципи и критерии на Кодекса на ЕС за поведение при данъчното облагане на предприятията. Във връзка с това Съветът приветства въведената правна рамка относно прозрачността и обмена на информация за данъчни цели. Приветстват се неотдавнашната кандидатура на Лихтенщайн за членство в Международния валутен фонд (МВФ) и неговото участие в еднаквите условия на конкуренция в областта на корпоративните данъци в световен мащаб (правилата GloBE).

КРАЛСТВО НОРВЕГИЯ

27. Норвегия е близък, надежден и дългогодишен партньор на ЕС. Съветът оценява тясното сътрудничество с Норвегия в области като научните изследвания, иновациите и образованието. ЕС и Норвегия си сътрудничат при преодоляването на множество общи предизвикателства като изменението на климата, екологичния преход, миграцията и закрилата на нашите граждани. През последните две години отношенията като цяло продължиха да бъдат отлични.
28. Съветът приветства продължаващото тясно сътрудничество с Норвегия в областта на ОВППС и ОПСО и оценява, че Норвегия продължава да се съобразява във висока степен с ЕС в областта на ОВППС. Наскоро сключеното партньорство в областта на сигурността и отбраната с Норвегия ще даде възможност за още по-тясно сътрудничество.
29. Норвегия поддържа тясно и много активно сътрудничество с ЕС по редица съвместни работни направления и инициативи, както и редовен диалог на различни равнища по ключови външнополитически въпроси, включително чрез дългогодишна подкрепа за мисиите и операциите по линия на ОПСО, участие в проекти по линия на постоянното структурирано сътрудничество (ПСС) и Европейския фонд за отбрана (ЕФО). Сътрудничеството между ЕС и Норвегия в областта на сигурността и отбраната допълнително се засили след агресивната война на Русия срещу Украйна, като Норвегия участва по-специално в Акта за укрепване на европейската отбранителна промишленост чрез съвместни обществени поръчки (EDIRPA) и Акта в подкрепа на производството на боеприпаси (ASAP). Съветът приветства тясната координация между ЕС и Норвегия по отношение на Украйна и отчита значителната финансова подкрепа, предоставена от Норвегия чрез специалната програма „Nansen“ за Украйна. Сътрудничеството между ЕС и Норвегия се основава на споделени ценности, особено зачитането на правата на човека и принципите на демокрацията, и обхваща сфери като посредничеството, изграждането на мира и международната програма за развитие.

30. ЕС и Норвегия споделят силно чувство за отговорност към нашите граждани, природната среда и бъдещите ни поколения. Съветът приветства явната готовност на Норвегия да допринася за изпълнението на Европейския зелен пакт, да продължи да бъде движеща сила на международното сътрудничество в областта на климата и да работи за изпълнение на поетите по Парижкото споразумение ангажименти заедно с ЕС. Съветът приветства присъединяването на Норвегия към ръководения от ЕС Глобален ангажимент за удвояване на годишните подобрения на енергийната ефективност и утвърждаване на внедряването на възобновяеми енергийни източници до 2030 г., поет на COP 28. Съветът очаква чрез Зеления алианс между ЕС и Норвегия, подписан през април 2023 г., да се укрепят съвместните усилия с Норвегия за борба с изменението на климата и за ускоряване на прехода към неутралност по отношение на климата, както и на екологичния промишлен преход, по-специално по отношение на улавянето и съхранението на въглерод и чрез стратегически партньорства като Партньорството в областта на устойчивите суровини и веригите за създаване на стойност в сектора на акумулаторните батерии. Въпреки това Съветът отбелязва със загриженост решението на норвежкия парламент от 9 януари 2024 г. относно дълбоководния добив на полезни изкопаеми в Арктика и припомня международните ангажименти, в които се придава особено значение на процес на задълбочена оценка на въздействието върху околната среда на потенциалните добивни дейности.
31. Норвегия продължава да бъде надежден ключов доставчик на нефт и газ за ЕС, както и близък партньор в развиването на други енергийни източници. В този контекст Съветът насърчава Норвегия да доразвие своя потенциал в областта на вятърната енергия от разположени в морето инсталации и да участва пълноценно в проекти за енергия от възобновяеми източници в Северно море. Тясното ни сътрудничество продължава да бъде от решаващо значение за енергийната сигурност на ЕС и за целите на Енергийния съюз и е крайъгълен камък за взаимноизгодните отношения между ЕС и Норвегия.
32. Политиката на ЕС за Арктика, съсредоточена върху изменението на климата, въпросите, свързани с околната среда, устойчивото развитие и международното сътрудничество, показва силния интерес на Съюза към надграждането и по-нататъшното развитие на съществуващия ни междусекторен ангажимент в Арктика. Съветът приветства продължаващата силна подкрепа на Норвегия за ангажимента на ЕС в Арктика. Норвегия е близък и надежден партньор по въпросите, свързани с Арктика, и Съветът очаква това специално партньорство да продължи да се засилва, особено в областта на научно-изследователската дейност, сигурността, действията за повишаване на устойчивостта спрямо изменението на климата и предотвратяването на замърсяването.

33. Съветът поздравява Норвегия за председателството на Арктическият съвет (май 2023 г. – май 2025 г.) и напълно подкрепя целите ѝ за запазване на значимостта на Арктическият съвет в настоящия контекст на геополитическо напрежение. Той приветства продължаващата силна подкрепа на Норвегия за предоставянето на ЕС на статут на наблюдател в Арктическият съвет и за участието на ЕС в съответните форуми. ЕС и Норвегия са ключови партньори и при разрешаването на свързаните с океана проблеми както на световно, така и на регионално равнище.
34. Съветът признава значимостта на Норвегия като един от основните търговски партньори на ЕС и припомня, че очаква редовно преразглеждане на Споразумението между Норвегия и ЕС за допълнителни търговски преференции за основните селскостопански продукти. Съветът изразява съжаление във връзка с липсата на напредък и категорично приканва отново Норвегия да се включи активно – незабавно и в приоритетен порядък – в конструктивен процес на преговори за либерализирането на търговията с обработени селскостопански продукти в рамките на член 2, параграф 2 и член 6 от Протокол 3 към Споразумението за ЕИП. Съветът отново приканва да се възобновят преговорите относно закрилата на географските означения, която е важен елемент в международната търговия със селскостопански продукти и храни.
35. Съветът приветства сътрудничеството с Норвегия в областта на управлението на Шенгенското пространство и оценява надеждния ангажимент на страната за ефективното прилагане на достиженията на правото от Шенген и за предстоящото въвеждане на СВИ и ETIAS. Въпреки това Съветът изразява съжаление, че норвежките органи извършват произволни проверки на самоличността на пътниците, пристигащи от граничните контролно-пропускателни пунктове на държавите членки, на някои авиокомпании от ЕС без конкретен анализ на риска и без предварително уведомяване на Комисията, Европейския парламент и другите държави членки в съответствие с член 25 от Кодекса на шенгенските граници (Регламент (ЕС) 2016/399), което не е в съответствие с член 2 от Шенгенския протокол от 1985 г. Съветът продължава да оценява дълбоката интеграция на Норвегия в системите от Шенген и Дъблин, основана на сътрудничество, солидарност и ефективен контрол по външните граници.

36. Съветът приветства положителните резултати и доброто сътрудничество в рамките на Споразумението между Европейския съюз и Кралство Норвегия за административното сътрудничество, борбата с измамите и събирането на вземания в областта на данъка върху добавената стойност, както и в рамките на глава Па от Протокол 10 към Споразумението за ЕИП относно митническите мерки за сигурност.
37. Съветът изразява съжаление относно липсата на напредък през последните години по отношение на съвместното управление на рибните запаси в североизточната част на Атлантическия океан и липсата на сътрудничество от страна на Норвегия в Комисията за риболова в североизточните части на Атлантическия океан, по-специално по дългогодишните нерешени въпроси, свързани с Шпицберген (включително зачитането на историческия дял на ЕС от атлантическа треска в арктически води). Освен това Съветът изразява съжаление във връзка с определянето от страна на Норвегия на едностранни и прекомерни квоти за скумрия и липсата на конструктивно сътрудничество с ЕС в текущите преговори за нови договорености за споделяне на запасите за крайбрежните държави, например чрез внасяне на предложения, които умишлено оставят ЕС извън договореностите за споделяне. Съветът също така изразява съжаление във връзка с наложеното свиване на достъпа на флота на ЕС до норвежки води за запасите в Северно море, включително атлантическо-скандинавската херинга, и липсата на научни доказателства зад общата забрана на риболова с бим тралове, както и преустановяването на трансграничния риболов в Скагерак. Съветът потвърждава отново готовността си да постигне двустранни и многостранни договорености, които да гарантират отговорно, стабилно и устойчиво управление на рибарството по отношение на ключовите ресурси, и призовава Норвегия за сътрудничество и подкрепа в това отношение.
38. Съветът потвърждава отново твърдата си подкрепа за запазването на приетия в международен план мораториум върху търговския китолов, установен в рамките на Международната китоловна комисия (IWC), и за включването на разред китообразни и други морски видове в рамките на Конвенцията по международната търговия със застрашени видове (CITES). Съветът настойчиво приканва Норвегия да оттегли възражението си по международно договорения мораториум върху търговския китолов, установен в рамките на IWC, и да оттегли резервите си по CITES за тези и други морски видове.
39. Съветът очаква по-нататъшно укрепване на връзките между ЕС и Норвегия, включително извън сътрудничеството в рамките на ЕИП. Съветът ще продължи да обръща специално внимание на необходимия цялостен баланс в двустранните ни отношения.

ЕВРОПЕЙСКО ИКОНОМИЧЕСКО ПРОСТРАНСТВО

40. През 2024 г. се отбелязва 30-ата годишнина от влизането в сила на Споразумението за ЕИП – уникален момент за размисъл относно приноса на сътрудничеството в рамките на ЕИП за непрекъснатото развитие, благоденствие, стабилност и мир. ЕИП е модел на сътрудничество между близки партньори и наследство за бъдещите поколения. Съветът отбелязва със задоволство положените усилия за повишаване на осведомеността за значението и подкрепата на Споразумението за ЕИП с цел постигане на напредък в икономическата интеграция между държавите от ЕИП, изграждане на по-устойчив и динамичен вътрешен пазар и защита на общите ни ценности в една все по-сложна глобална среда.
41. Съветът приветства включването на някои много важни законодателни актове в Споразумението за ЕИП през последните две години, като например законодателството за проверката на кораби, Регламента за Европейската агенция за морска безопасност (ЕАМБ), Регламента за Агенцията за авиационна безопасност на Европейския съюз (ЕААБ) и свързаното законодателство, пакета в областта на киберсигурността, Регламента относно надзора на пазара и съответствието на продуктите, Регламента за Европейския орган по труда (ЕОТ) и разширяването на обхвата на преразгледаната система на ЕС за търговия с емисии (СТЕ на ЕС), така че да обхване въздухоплаването, морския транспорт и стационарните инсталации в цялото ЕИП. Съветът призовава за увеличаване на усилията с оглед на бързото прилагане на все още невключеното законодателство, като например пакета за генетично модифицираните храни и фуражи, Регламента за крайбрежните операции с вертолети (НОФО) и приложимите за ЕИП достижения на правото на ЕС в областта на енергетиката, финансовите услуги и статистиката.

42. Въпреки всички усилия броят на актовете на ЕС, които предстои да бъдат включени в Споразумението за ЕИП и последващото им транспониране в членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ (т.нар. изоставане), все още остава висок, особено по отношение на достиженията на правото на ЕС в областта на енергетиката и в областта на финансовите услуги и статистиката. В това отношение Съветът изтъква отново, че принципите на хомогенност и на правна сигурност гарантират ефикасността, устойчивостта и в крайна сметка – доверието във вътрешния пазар, и че следователно всички страни трябва да продължават да се ръководят от тях по отношение на функционирането на Споразумението за ЕИП. Съветът призовава членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ да продължат да полагат усилия за намаляване на изоставането, включително по онези законодателни актове, които се очаква да бъдат включени в Споразумението за ЕИП от няколко години, и да се избегне отново натрупването на такова изоставане в близко бъдеще. Във връзка с това Съветът подчертава също, че развитието на социалното измерение и подобряването на условията на труд са ключови принципи на Споразумението за ЕИП.
43. Съветът приветства желанието на членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ да насърчават по-тясното сътрудничество с ЕС в областта на готовността и реакцията при извънредни здравни ситуации и очаква допълнително обсъждане на тяхното участие в общи действия за защита на здравето на гражданите въз основа на съществуващите ни близки отношения както в рамките на Споразумението за ЕИП, така и извън него.
44. Съветът приветства факта, че беше възможно постигането на споразумение относно финансовите механизми на ЕИП и Норвегия за периода май 2021 г. – април 2028 г.
45. Съветът изтъква, че член 19 от Споразумението за ЕИП предвижда договарящите се страни да продължават усилията си за постигане на все по-голямо либерализиране на търговията със селскостопански продукти и за тази цел на всеки две години следва да правят преглед на условията на търговията с тези продукти с оглед проучване на всички възможни отстъпки и по-нататъшно намаляване на пречките.

КНЯЖЕСТВО АНДОРА И РЕПУБЛИКА САН МАРИНО

46. Съветът взема под внимание, че на 12 декември 2023 г. е постигнато съгласие на равнище преговарящи по споразумение за асоцииране с Андора и Сан Марино. След като всички процедури бъдат приключени, Споразумението трябва да предвижда участието на Андора и Сан Марино във вътрешния пазар. То ще създаде рамка за развитие и насърчаване на диалога и сътрудничеството в области от общ интерес, като научноизследователската и развойната дейност, образованието, социалната политика, околната среда, защитата на потребителите, културата или регионалното сътрудничество. За Съвета това уникално широкообхватно споразумение ще отвори нова глава в отношенията между ЕС и Андора и Сан Марино, в която се вземат предвид особеностите на всяка държава и конкретното положение, в което се намира, в съответствие с Декларацията относно член 8 от Договора за Европейския съюз. Съветът извършва задълбочен анализ на правните текстове с оглед на своевременното разглеждане, подписване и сключване на Споразумението.
47. Съветът изразява задоволство от укрепването на административния капацитет в Андора и Сан Марино, за да се гарантират бързото привеждане в съответствие с достиженията на правото на ЕС, както и строгият надзор и правоприлагане в съответствие със стандартите на ЕС. Той е готов да предложи административна и техническа помощ за постигането на тази цел.
48. Съветът приветства усилията за комуникация, положени от Андора и Сан Марино във връзка със споразумението за асоцииране с цел информиране и консултации с обществеността относно резултатите от преговорите. Съветът е готов да съдейства за допълнителни усилия за комуникация с цел запознаване на гражданите и заинтересованите страни с предимствата и задълженията, произтичащи от Споразумението за асоцииране. Съветът насърчава всички заинтересовани страни да продължат да предоставят информация на обществеността, за да се повиши осведомеността относно взаимноизгодните последици от това споразумение и да се постигне по-голямо сближаване на позициите в международните организации.

49. Съветът отново призовава Андора да се присъедини към Международната организация на труда.
50. В областта на външната политика Съветът приветства продължаващото сътрудничество с Андора и Сан Марино в рамките на многостранни форуми, по-специално в рамките на ООН, включително чрез тесни контакти и съобразяване с позициите, декларациите и ограничителните мерки на ЕС в областта на ОВППС, и отчита отговора на агресивната война на Русия срещу Украйна. Съветът припомня подкрепата си за по-нататъшното укрепване на сътрудничеството чрез създаване на рамка за двустранни политически диалози по въпросите на външната политика с всяка от държавите и структуриран и систематичен процес за съобразяването им с ЕС по въпросите на ОВППС, по-специално чрез включване на Андора и Сан Марино в групата държави, които систематично се приканват да се присъединят официално към декларациите на върховния представител от името на ЕС и ограничителните мерки на ЕС в областта на ОВППС. Съветът приветства участието на Андора и Сан Марино в заседанията на Европейската политическа общност през юни и октомври 2023 г. и подкрепя бъдещото им участие на тези заседания.
51. Съветът приветства конструктивното, прозрачно и открито сътрудничество с Андора и Сан Марино, целящо да се гарантира прилагането на международните принципи за доброто управление в областта на данъчното облагане и на всички критерии на Кодекса на ЕС за поведение при данъчното облагане на предприятията. Съветът също така приветства продължаващите усилия на Андора и Сан Марино да адаптират данъчното си законодателство и практики към стандартите на ЕС и международните стандарти. Той подчертава необходимостта от пълно привеждане в съответствие със стандартите на ЕС, за да се избегне създаването на „вратички“ в рамките на вътрешния пазар.
52. Съветът отчита предизвикателствата, породени от предстоящото въвеждане на СВИ и ETIAS, що се отнася до гражданите на трети държави, пребиваващи в Андора и Сан Марино, и се надява на решение на този въпрос.
53. Съветът отбелязва със задоволство, че през декември 2022 г. Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) и Андора подписаха рамково споразумение, което позволява на Андора да получава подкрепа за проекти в различни сектори. Очаква се сътрудничеството с ЕИБ да окаже силно въздействие върху социалното, икономическото и географското сближаване.

54. Съветът приветства и положителното заключение на Европейската комисия от 15 януари 2024 г. по прегледа на решението относно адекватното ниво на защита на данните във връзка с гаранциите за защита на данните, което позволява свободното движение на данни към Андора да продължи.
55. Съветът счита също, че е полезно да се засили сътрудничеството в областта на цифровия и екологичния преход, тъй като това са общи приоритети с Андора и Сан Марино.

КНЯЖЕСТВО МОНАКО

56. Съветът взема под внимание решението от 14 септември 2023 г. за спиране на преговорите по споразумение за асоцииране. Съветът признава, че не са били налице подходящите условия за успешното приключване на преговорите. Въпреки това ЕС остава привилегирован партньор на Монако, което продължава да бъде добре дошло да се присъедини към Споразумението за асоцииране с Андора и Сан Марино.
57. В областта на външната политика Съветът приветства продължаващото сътрудничество с Монако в рамките на многостранни форуми, по-специално в рамките на ООН, включително чрез тесни контакти и съобразяване с позициите, декларациите и ограничителните мерки на ЕС в областта на ОВППС, и отчита отговора на агресивната война на Русия срещу Украйна. Съветът припомня подкрепата си за по-нататъшното укрепване на сътрудничеството чрез създаване на рамка за двустранни политически диалози по въпросите на външната политика с Монако и структуриран и систематичен процес за съобразяването му с ЕС по въпросите на ОВППС, по-специално чрез включване на Монако в групата държави, които систематично се приканват да се присъединят официално към декларациите на върховния представител от името на ЕС и ограничителните мерки на ЕС в областта на ОВППС. Съветът приветства участието на Монако в заседанията на Европейската политическа общност през юни и октомври 2023 г. и подкрепя бъдещото му участие на тези заседания.
58. Съветът приветства ангажираността на Монако с опазването на околната среда, както и с борбата с изменението на климата. Той оценява присъединяването на Монако към ръководения от ЕС Глобален ангажимент за удвояване на годишните подобрения на енергийната ефективност и утвърждаване на внедряването на възобновяеми енергийни източници до 2030 г., поет на COP 28. Съветът приветства ратифицирането от Монако на Договора за откритото море – „Споразумението за БРИНЮ“. Съветът отчита и противопоставянето на Монако на дълбоководния добив на полезни изкопаеми, както беше изтъкнато на 28-ата сесия на Международния орган за морското дъно през юли 2023 г.

59. Съветът приветства развитието в Монако във връзка с приобщаващата рамка на ОИСП/Г-20 срещу свиването на данъчната основа и прехвърлянето на печалби (ПР срещу BEPS), по-специално адекватното прилагане на минималния стандарт за отчитане по държави. Освен това Съветът припомня доклада Moneyval от януари 2023 г. и следи със загриженост прилагането в Монако на 4-ата и 5-ата директиви относно борбата с изпирането на пари. Освен това той ще следи отблизо дали законодателните промени в Монако са достатъчни за изпълнение на изискванията на Специалната група за финансови действия (FATF) и на изискванията на ЕС. Съветът очаква заключенията от пленарното заседание на FATF на 23 – 28 юни 2024 г., в които ще се направи оценка на напредъка, постигнат от Монако за изграждане на по-солидна рамка за борба с изпирането на пари/финансирането на тероризма (БИП/БФТ) и следователно дали Монако следва да бъде добавено към списъка на FATF на юрисдикциите под засилено наблюдение (т.е. „сив списък“).
60. Съветът отново призовава Монако да се присъедини към Международната организация на труда. Освен това Съветът призовава Монако да ратифицира и прилага Римския статут на Международния наказателен съд и Споразумението за привилегиите и имунитетите на Съда.

ФАРЬОРСКИТЕ ОСТРОВИ

47. Съветът счита, че стратегическото местоположение на Фарьорските острови в северната част на Атлантическия океан прави Фарьорските острови важен партньор на ЕС по отношение на няколко от политиките на ЕС, включително политиката на ЕС за Арктика. Съветът оценява съществуващото сътрудничество с Фарьорските острови в области като търговията, аквакултурите, научните изследвания, иновациите и арктическите и северноатлантическите въпроси в областите на компетентност на страните.
48. Съветът приветства подписването на 14 март 2024 г. на Меморандума за разбирателство за засилено сътрудничество между Европейския съюз и правителството на Фарьорските острови. Той отбелязва ключовите приоритети, изброени в този меморандум за разбирателство, по-специално акцента върху екологичния и цифровия преход, изменението на климата и научното сътрудничество. Съветът отбелязва и поставянето на акцент върху това колко са важни балансираните търговски отношения и устойчивото управление на рибарството.

49. Съветът подчертава загрижеността си във връзка с риска за устойчивостта на важни рибни запаси като скумрията и атлантическо-скандинавската херинга поради определянето на високи и прекомерни едностранни квоти и изразява съжаление относно липсата на конструктивно сътрудничество с ЕС в преговорите между крайбрежните държави относно тези запаси. Съветът призовава Фарьорските острови да засилят сътрудничеството си с ЕС чрез рамката на крайбрежните държави за осигуряване на справедливи договорености за споделяне, които ще подкрепят устойчивото опазване и управление на споделените запаси в североизточната част на Атлантическия океан (скумрия, атлантическо-скандинавска херинга и син меджид).
50. Съветът приветства осъждането от страна на Фарьорските острови на агресивната война на Русия срещу Украйна, както и решението на Фарьорските острови да се присъединят към ограничителните мерки на ЕС. Съветът насърчава Фарьорските острови да работят за по-нататъшното прилагане на ограничителните мерки, за да се гарантира непрекъснатото им спазване.
-